

Kur'an Hakikatleri - I

Rabbini nasıl bilirsin?

Dr. Haluk Nurbaki

İÇİNDEKİLER

HALUK NURBAKİ KİMDİR?.....	9
TAKDİM.....	15
ÖNSÖZ.....	17
SÛRE-İ İHLÂS.....	21
SÛRE-İ İHLÂS: ÂYET-İ KERÎMELER.....	23
SÛRE-İ İHLÂS: ENFÛSÎ YORUMU.....	25
İHLÂS KELİMESİNİN ANLAMI.....	26
AHAD - VÂHİD ARASINDAKİ FARK.....	28
ALLAH'IN SIFATLARINI KAVRAMAK.....	30
SAMED NE DEMEK?.....	30
KUDRET VE GÜZELLİK KAVRAMLARI.....	35
CENNETİN DEĞİŞMEZ VARLIKLARI.....	37
ALLAH NASIL TANINIR?.....	39
TASAVVUFUN İHLÂS TARİFİ.....	43
İMAN PENCERESİ – GÖNÛL PENCERESİ NASIL AÇILIR?.....	45
CENÂB-I HAKK'A HİLAFET ETMEK.....	48
CENÂB-I HAKK'IN SIFATLARININ YANSIMALARI.....	54
KALPLERİ MÜHÛRLÜ OLANLAR.....	59
SAMEDÂNİYET.....	61
“LEM YELİD VE LEM YÛLED” SIRRI.....	66
HZ. İSÂ'NİN YARATILIŞI.....	73
“VE-LEM YEKUN LEHÛ KUFUVEN AĖAD” SIRRI.....	77
“VA'LLÂHU AHAD”.....	81

ZAMANIN YAVAŞLAMASI.....	83
MELEKLERİN VARLIĞI	84
“YALNIZ SANA KULLUK EDERİZ”	85
ÂYETÜ’L-KÜRSÎ – AHAD İLİŞKİSİ.....	94
HAYY VE KAYYÛM SIRRI	96
İNSANIN YARATILMA SEBEBİ.....	103
İNSANLARDAKİ KÖTÜ HALLER:	
KÜFÜR – MÜNÂFIKLİK – ŞİRK	105
SIFIR KAVRAMI VE CEBİR İLMİ.....	107
ÖLÜM - DIRİLİŞ OLAYI	110
ALLAH’IN GÜZELLİĞİNİ İDRAK ETMEK.....	113
NAMAZ VE İNFAK.....	116
ALLAH’I SEVMEK	118
GÖNÜL KANALI AÇMAK.....	120
SÛRE-İ RAHMÂN	127
SÛRE-İ RAHMÂN: ÂYET-İ KERÎMELER.....	129
GİRİŞ.....	135
SÛRE-İ RAHMÂN: ENFÛSÎ YORUMU	145
KAYNAKÇA	329
GENEL DİZİN	331

TAKDİM

Seven, sevdiğini tanımak ister. Tanıdıkça ona olan sevgisi artıyorsa bu sevgisinde şuur kazanır. Bilakis tanıdıkça ona olan sevgisi artmıyorsa, ya tanımayı becerememiştir, kendisini düzeltmelidir yahut adamakıllı tanıyordur lakin sevdiğinde bir sorun vardır.

Peki, kişinin sevip tanımak ve tanıdıkça daha çok sevmek istediği Sevgili, seveni ve sevgiyi yaratan Allah ise? Bu durumda yegâne sorun, tanımayı bilmemektir. Zira tanıyan, mutlaka daha çok sevecektir O'nu.

İşte, üstat Haluk Nurbaki, Rabbini tanımak isteyen insana açılan 114 Kapı'dan ikisini hatırlatıyor hassaten. Sûre-i İhlâs ve Sûre-i Rahmân...

Nitekim üstadın gönlünden okudukça fark ediyoruz. İlk kapının vazettiği ilkeleri, teorik bir kabul olmanın da ötesinde hayatımızın temel prensibi edinebilmektir "İhlâs". Bu yönüyle sûrenin ismi olmuş-tur nitekim.

İkinci kapının vazettiği temel dersleri alan insan, Rahmân'a teslim olur adım adım. Gayrı tanıdıkça sever ve sevdikçe yeni rahmetlere açılır. 114 Kapı'nın her birinden irfan nasibini arar, elbette Rahmân'ın rahmetince...

Sevip tanıyana, tanıdıkça daha çok sevene aşk olsun!

Sevdirdikçe Kendini (c.c) tanıtana, tanıttıkça daha çok sevdirene hamdolsun!

Abmet Turgut

ÖNSÖZ

Değerli okuyucular, bu kitapla başlayarak yeni bir Haluk Nurbaki serisi yayımlamaya niyet ettik. Daha önce yayımlanan sûre yorumları serilerini daha detaylı ve genişletilmiş şekilde sizlere sunacağız nasip olursa. Bu genişletilmiş metinler, Haluk Nurbaki'nin ağırlıklı olarak 1984-1989 yılları arasında Ankara Numune Hastanesi Camii'nde yaptığı vaazlarından ve bazı sohbetlerinden deşifre edilerek kitaplaştırılmıştır.

Bu kitaplaştırma işlemi sırasında diğer deşifre metinlerden farklı olarak kitabın bir sohbet havasında olması amaçlanmıştır ki okuyucu da kendini o sohbetin içerisinde bulsun. Böylece yaptığı sohbetin heyecanı içerisinde kullandığı cümleleri, sözleri aynen bu kitaplara da yansıtmış olacaktır. Ayrıca Nurbaki'nin yorumlarına yansıyan ilmsel boyutlar da aynen verilmektedir. Bunlara ilaveten, bazı noktalarda Hz. Cebrâil'in Fahr-i Kâinat Efendimiz'e iletildiği konuların Efendimiz tarafından zikredilip hadisleşmesine bağlı olarak Nurbaki "Allah dedi ki" şeklinde cümleler kurmuştur. Bu, ilgili konunun önemini arz etmek açısından kullandığı ve Hz. Cebrâil tarafından Efendimiz'e iletilen konularda geçerlidir. Buna ilaveten eğer önceden yayımlanmış bir eser ise bu eserin içeriğinde var olan konular deşifre edilen görsel veya sözel kayıtlarla birleştirilerek sizlere sunulmaktadır.

Bu kitaplarda konuşma lisanından doğan bazı tekrarların düzeltilmesi yapılmış ve gerekli dilbilgisi kuralları uygulanmıştır. Ayrıca Nurbaki'nin sözünü ettiği âyet, hadis ve alıntılara referanslar eklenmiştir.

Takdir edersiniz ki 40 yıllık kasetlerin hâlâ çalışır durumda olması bile kendi içerisinde bir mucizedir. Doğal olarak bu ses kasetlerinin kalitesini artırmak için kasetlerdeki farklı seslerin ve gürültülerin arındırılması yapılmıştır. Arzu eden okuyucularımız, bu ses kayıtlarına Youtube kanalımızdan erişebilirler.

Haluk Nurbaki, Kur'ân-ı Kerîm'e yönelik açıklamalarını, anlatımlarını yorum olarak nitelendirmiş olup bu yorumları dinî ve ilmî bilgilerinin ışığı altında yapmıştır.

Kendi anlatımıyla;

“Şüphesiz ki Kur'ân-ı Kerîm'in çeviri, tefsir ve yorumlarının değişmez birtakım ilkeleri vardır. Ne çare ki günümüz çeviri ve yorumlarında bu ilkelere gereğince uyulmadığı aşikârdır.

Kur'ân-ı Kerîm'in yorumlanmasındaki temel ilkeleri hatırlatmak istiyorum:

1. Kur'ân-ı Kerîm Allah kelâmıdır. Bu yüzden onda herhangi bir eksik ya da aksaklık aramak kesinlikle bütün evreni inkâr etmek kadar abestir.
2. Kur'ân-ı Kerîm'deki her sözün ve dizilişin, yani âyetlerin birbirini takibinin mutlaka önemli bir hikmeti vardır. Hakikatte âyetler birbirinin yorumunu yapar. Bu gerçek çoğu zaman gözden kaçtığı için insanlar boş yere Kur'ân'ı kendi bilgilerine göre yorumlamaya çalışırlar. Şüphesiz, âyetlerin yorumlarında başta hadisler olmak üzere İslâm düşünürlerinin tanımlamalarına da büyük ihtiyaç vardır. Yine Arap dili etimolojisi birçok âyetin yorumunda çözümler getirebilmektedir. Ne var ki çağının geride kalmış düşüncelerini âyetlere yorum tarzında eklemek, tefsirleri büyük çıkmazlara sokmuştur.
3. Kur'an âyetlerinin manası dıştan içe doğru, bir goncanın yaprakları gibi kat kattır. Yani en dışta bir zâhirî (dış) mana, ondan sonra da iç içe enfüsî (derinlerdeki) mana vardır. Bu yüzden âyetler yorumlanırken dış mana verildikten sonra bu enfüsî manalar da delilleriyle birlikte zikredilmelidir.
4. Kur'an'da geçen bir kelime mutlaka karşılığı aranarak tercüme zorlanmamalı, o kelime korunarak yorum kısmında anlatılmaya çalışılmalıdır. Aksi takdirde âyetin ve kelimenin manasını büyük yanlışlar içinde nakletmiş oluruz. Buna örnek olarak pek yaygın olan “Rahmân” kelimesini Türkçeye çevirme çabasını verebiliriz. “Rahmân” ilâhî bir sıfattır. Bir

hadiste de yorumlandığı gibi üç temel manayı birlikte taşır: Kudret, sevgi, merhamet. Bu üçü birlikte olduğu takdirde Rahmân sıfatına az çok yaklaşım sağlar. Fakat “Rahmân” kelimesini temel rayından çıkartarak “merhamet” diye çevirdiniz mi âyetteki bütün özelliği kaybedersiniz. Zira bütün maddî olaylar bile Rahmân sıfatının yansıması altındadır. Bu durumda yalnız “merhamet” kelimesiyle galaksilerdeki “Rahmân” tecellisini nasıl açıklarsınız?

5. Âyetlerde geçen birçok kesin emir tarzı vardır. Bunlar, âyetleri yorumlarken çok daha ciddi araştırmamıza ve yorumda titiz davranmamıza işaretler. Mesela kasemler, “Akledenler için bu âyette hikmetler vardır.” gibi emirler, o âyetin çok daha derinlemesine araştırılmasını gerektirmektedir. Aynı şekilde, bu âyetlerde dilbilgisi açısından görülen şaşırtıcı kavramları titizlikle yorumlamak gerekir. Mesela Cenâb-ı Hakk geleceğe ait bir olayı anlatırken şimdiki zaman fiilini kullanarak o olayın olmuş gibi kesin olduğunu beyan eder. Bu âyetler tercüme edilirken âdet yerini bulsun ya da dilbilgisi kurallarına uysun diye gelecek zaman fiiliyle tercüme ettiğimiz takdirde emr-i ilâhînin bütün hikmetini kaybetmiş oluruz.
6. Yine Kur’ân-ı Kerîm çeviri ve yorumlarında çok önemli bir nokta, kelimelerin ilk nazarda yadırganma özelliğindeki hikmetleridir. Cenâb-ı Hakk bir konuya dikkatimizi çekmek istiyorsa âyet içerisinde ilk nazarda anlaşılması güç bir kelime kullanır. İşte bu tarz kelimeler, çok büyük hikmeti olan ilmî inceliklerin anahtarıdır.”

İşte Haluk Nurbaki, Kur’ân sûreleri ve tefsirlerinde yukarıda saydığı bu altı kural üzerinde titizlikle durmuştur.

Bu yayımlanan eserde de çok farklı yorumlara şahit olacaksınız. Bu ilk eser Sûre-i İhlâs ve Sûre-i Rahmân’dan oluşmaktadır ki bu biri kısa, diğeri uzun olan iki sûrede Allah’ı anlatır.

Serinin bundan sonraki kitabında Sûre-i Kevser ve Sûre-i Yâsîn’i nasip olursa yayınlayacağız ki bu sûreler Fahr-i Kâinat Efendimiz’i (s.a.s) anlatır. Seriyi üçüncüsü ve sonuncusu olacak olan ve insanı anlatan

Sûre-i Asr ve Sûre-i Yûsuf ile tamamlayacağız. Rabbim hepimize bu yorumlardan nasiplenebilmeyi lütfetsin inşallah.

Bu vesileyle, bu kitapların toparlanabilmesinde çok büyük emekleri olan Hüseyin Şensu'ya, Nefes Yayınevi editörü Çiğdem Yazır'a ve bu eserlerin okuyucularla buluşmasını sağlayan Nefes Yayınevi'ne ve Hasan Kerim Güç'e de şükranlarımı sunarım.

Abmet Veysi Nurbaki

SÛRE-İ İHLÂS

SÛRE-İ İHLÂS: ÂYET-İ KERÎMELER

E'üzü bi-llâhi mine's-şeytâni'r-racîm bi-smi'llâhi'r-raḥmâni'r-raḥîm

1. *ḳul huva'llâhu aḥad*
"De ki: O Allah, Ahad'dır."
2. *Allâhu's-şamed*
"Allah, Samed'dir."
3. *lem yelid ve lem yûled*
"Doğurmamış ve doğurulmamıştır."
4. *ve-lem yekun lehû kufuven aḥad*
"Hiçbir şey O'nun teklîğine benzer olamaz ve zıt olamaz."

SÛRE-İ İHLÂS: ENFÛSÎ YORUMU¹

Sûre-i İhlâs, Allah'ı mutlak ve kesin kavramlarıyla tanımlayan temel sûredir. Allah'ın, kendini kullarına tanıtmaya fermandır. Aynı zamanda tüm varlıkların sınır çizgisidir. Sûrenin çizdiği sınır, bir yerde evrendeki varlıkların fizik özellikleridir. Bu açıdan alınınca Sûre-i İhlâs tüm ilmin özet beyanıdır. Sûrenin en önemli sırrı, her âyetin, hatta her kelimenin kendinden sonra gelen kelime ve âyetleri açıklıyor olmasıdır. Allah'a kul, Fahr-i Kâinat Efendimiz'e ümmet olabilmeniz için her müminin Sûre-i İhlâs'ın mesajlarını çok iyi idrak etmesi gerekmektedir.

Sûreyi mealen çevirdiğimiz zaman *“De ki: O Allah, Ahad'dır, O Samed'dir. Doğurmamış ve doğurulmamıştır. O'nun zıddı ve benzeri yoktur. Hiçbir şey O'na zıt ve benzer olamaz.”* buyurulmaktadır. Bu bir tanımdır.

Birinci âyetteki “O” (Hüve), sıradan bir zamir değildir. Bu yüzden âyet “De ki: Allah Ahad'dır” diye başlamıyor, “O Allah” diye başlıyor. Burada “O” demekle ancak Allah'ın kastedilebileceği vurgulanıyor. Çünkü Allah'ın varlığı o kadar gerçektir ki kâinatta O'ndan başka bir varlık ancak izâfîdir. Yani bir yansımadır. Fakat hiçbir varlık, Allah'ın bir parçası değildir. Varlıklar esmâ-i ilâhîlerin tecellilerinden ortaya çıkar; geçici (fânî) yansımalarıdır. Bu yüzden sûre “O Allah” diye başlamaktadır. Normal hayatımızda her an “O görür”, “O bilir”, “O duyar” kavramlarını yaşatmalı, “O” deyince yalnız Allah varlığının söz konusu olabileceğini içimize sindirmeliyiz.

Yine aynı anlamda “Hû”, bir esmâ-i ilâhîdir ve her nefeste “Hû” dememiz hayata imkân vermektedir. Allah kelimesi yalnız Kur'an tanımını

1 İhlâs Sûresi'nin meali Haluk Nurbaki'ye aittir.

bir kavramdır. Yüce Yaraticımızın bilinmezliğini simgeleyen Allah ismi, tüm dinlerin yaratıcı için kullandığı ilâhtan tamamen farklıdır.

İHLÂS KELİMESİNİN ANLAMI

Sûre-i İhlâs, Cenâb-ı Hakk'ın ana düşünce bakımından "Allah nasıl tanımlanır, Allah'ı nasıl tanımalıyız?" sorusunun karşılığıdır. Fakat buradaki incelik, neden "ihlâs" denmiş?

İhlâs; içten, özden, canıyürekten, samimiyet ve dürüstlük demektir.

Allah tanımının böyle net olduğu bir sûrenin isminin mutlaka başka bir şey olması lazım gelirdi. Mesela Hüve Sûresi veyahut Samed Sûresi gibi. Allah'ın Samed vasfını belirten bir isim; Rahmân Sûresi'nde olduğu gibi. Esmâ nasıl er-Rahmân ise ve "Rahmân Sûresi" denmişse Sûre-i İhlâs'a da "Samed Sûresi" denirdi. Halbuki öyle söylemiyor. Sûrenin dış bakışta hiç alâkası olmayan bir ismi var: İhlâs. İhlâs; içten, özden, dosdoğru, canıyürekten demektir. Bence Türkçeye en yakın tanımı "**canıyürekten**" olduğuna göre "Bu ne demek?" diyoruz. Arkasından Cenâb-ı Hakk'ın tanımı geliyor.

Çeşitli dinler, özellikle ilâhî bir mesajla gelen dinler, ki biz bunlara "semâvî dinler" diyoruz, Allah inancını mutlaka kusursuz bir biçimde tarif etmişlerdir. Başlangıçta ne Zebur ne Tevrat ne İncil, Allah tanımı konusunda hata işlememiştir. Fakat zaman içerisinde bunların tefsirleri veyahut başka dinlerde Allah tanımına getirilen yorumlar sonucunda Allah tanımından uzaklaşmıştır. Ve bugün yeryüzündeki dinlerin hiçbirisi Allah tanımını net olarak getirmemiştir. Allah inancı İslâmiyet'te olduğu gibi net değildir. Bunun çeşitli sebepleri var tabii.

Bir defa zaman içerisinde insanların yaptıkları yorum hataları... En önemlisi ise diğer dinlerin Kur'an gibi değişmemiş bir kitabı yoktur. Hatta ve hatta yeryüzünde zamanla değişmeyen, değiştirilmemiş olan tek kitap Kur'an'dır. Çünkü zaman içerisinde daha evvel yazılan bütün kitapları birbirine devrederken dahi motifleri değişmiş, yazıları değişmiş, sayfaları değişmiştir. Bu bakımdan diğer dinlerin bugüne kadar sarkan Allah inançlarında elbette birtakım rahatsızlıklar olabilecektir. Bu gayet tabiidir; bunu yadırgamamak lazım. Ancak zaten bugünkü dünyanın insanı (Yahudiler olsun, Hıristiyanlar olsun) Allah

kavramını İslâmiyet'ten alarak yapmaktadırlar. Yani bir yerde işte “Allah merhametlidir.” diye İncil'den bir âyet okusalar arkasından ana-baba laflarını karıştıracak, içinden çıkamayacaklar. Onun için Allah'ın birliği konusunda bir ittifak yapmış gibidir Yahudiler de Hıristiyanlar da. Hatta kendi dinlerini de “tek tanrıya inanç dini” diye tanımlarlar.

Halbuki Yahudiler de zaman zaman kendi peygamberlerinden bazısına -Üzeyir Peygamber'e- “Allah'ın oğlu” demişlerdir (Tevbe, 30). Hıristiyanlar da, biliyorsunuz, Hz. İsa'ya “Allah'ın oğlu” gözüyle bakmışlardır. Bütün bu karmaşık, girift şeylerden anlaşılıyor ki Allah konusunda insanoglu daima ihtilafa düşmüş, dinlerin verdiği mesajları anlamamakta ısrar etmiştir. İşte bunun için **İslâmiyet bütün bu yanlış anlaşılımları Sûre-i İhlâs'ı açıklayarak kökünden kesmiş, atmıştır.**

Bir Müslümanın Allah konusunu ağzında sakız etmesi mümkün değildir; “Şöyle miydi efendim, böyle miydi?” demesi mümkün değildir. Neden? Kestirmiş, atmıştır Kur'an: “*De ki: O Allah, Abad'dır. O Samed'dir. Doğurmamış, doğurulmamıştır. O'nun zıddı ve benzeri yoktur.*” Sûre-i İhlâs'ın Türkçesi bu.

İşte **İhlâs ismini vermesinin sebebi**: İnsanlar kendi kafalarının, kendi cüce akıllarının, fikirlerinin birtakım yanlışlarını Allah tanımına katarlar diye, Allah Sûre-i İhlâs'ın ismini “İhlâs” koymuştur. Yani özde olduğu gibi içine hiçbir hile katılmadan gerçeğin ta kendisi anlamına gelir. “**Canıyürekten Allah Sûresi**” demektir. Neden? Çünkü **Sûre-i İhlâs, Cenâb-ı Hakk'ın sıfatlarını değil, zatını tanımlar; bunu unutmayınız! Zatı demek, bilinmeyen gerçeği demektir.**

Allah kavramını getirdiğiniz zaman iki çeşit unsur çıkar karşımıza:

- Birisi; zatı, zatiyeti, bilinmezliği ve asıl gerçeği.
- Bir de sıfatları, O'nun özellikleri.

Şimdi -hâşâ- basit bir benzetmeyle size anlatmak isterim:

“Bir heykel gördünüz... Platinden yapılmış olsun bu, şuraya koyalım. Bu heykel bir şeyi temsil ediyorsa, yani ‘ok atan bir adamı’ temsil ediyorsa, bunu tanımlarken herkesin yapacağı iş ok atan bir heykel olduğunu, adamın yüzünün sivri olduğunu veya yuvarlak olduğunu, saçının olup olmadığını, elinden okunu düşürüp düşürmediğini, arkasında ok torbası var mı gibi. Bu, işte heykelin sıfatlarıdır. Ama

Rabbini nasıl bilirsin?

Dr. Haluk Nurbaki

“Kişinin sevip tanımak ve tanıdıkça daha çok sevmek istediği Sevgili, seveni ve sevgiyi yaratan Allah ise? Bu durumda yegâne sorun, tanımayı bilmemektir. Zira tanıyan, mutlaka daha çok sevecektir O’nu. İşte, üstat Haluk Nurbaki, Rabbini tanımak isteyen insana açılan 114 Kapı’dan ikisini hatırlatıyor. Sûre-i İhlâs ve Sûre-i Rahmân...”

Ahmet Turgut

Kur’an Hakikatları Serisi’nin ilk kitabı olan “Rabbini Nasıl Bilirsin?”de Haluk Nurbaki, Sûre-i İhlâs ve Sûre-i Rahmân’ın yorumlarını yapmaktadır. Hem ilmî hem İslâmî hem de tasavvufî yönden yapılan bu yorumlar, bu kitapta siz okuyuculara bir sohbet havasında sunulmaktadır.

Sûre-i İhlâs, Kur’ân-ı Kerîm’de Allah’ı mutlak ve kesin kavramlarıyla tanımlayan temel sûredir. İhlâs Sûresi için Nurbaki “Canıyürekten Allah Sûresi” diyor ve ekliyor: “Neden? Çünkü Sûre-i İhlâs, Cenâb-ı Hakk’ın sıfatlarını değil, zatını tanımlar, yani bilinmeyen gerçeğini.” Allah bu sûrede evvela “neyin Allah olamayacağını” anlatıyor! Sonra da kendi varlığının “kesin bir teklik” olduğunu ifade ediyor ki o teklik, bir başka varlığın O’na benzemesini imkânsız kılar. “Ey insanoğlu! Siz benzer ve zıddı olmayan şeyi nasıl bileceksiniz? Canıyürekten Cenâb-ı Hakk’a teslim olun ki ben kendimi size hissettireyim.” buyuruyor. Bunun için de gönül penceresinin açık olması gerekiyor. Allah “Gönül penceresi açık olmayana Kur’an ışığı vermem.” diyor. “Peki nasıl açayım yâ Rabbi?” İşte bunun cevabını bu kitapta bulacaksınız.

Sûre-i Rahmân’da ise Nurbaki, Allah’ın kendi sanatını ve kendi azametini anlatış biçimine tanık olmamıza vesile olacak. Allah “Rahmân sırrımla kâinatı yarattım. Ondandır ‘alleme’l-kur’ân; Kur’ân’ı öğrettim. Kur’ân’ın kâinata öğretilmesinden sonra da halaka’l-insân; insanı yarattım.” diyor. İnsan, Kur’an’dan sonra yaratılmış. İnsanı niye yaratmış? “allemehu’l-beyân; ona beyanı öğretmek için yarattım.” buyuruyor. Bu sûrenin tüm detaylarını, pek çok ilmî hakikatlerle beraber derinlemesine yorumunu bu kitapta bulacaksınız.

“Eğer Allah kavramında eksiklerimiz varsa bu, ilmin getirdiği bir eksiklik. Radyonuzu hangi istasyonun dalgalarına ayarlarsanız o istasyonun yayını dinlersiniz.”

ISBN: 978-625-8185-07-2

9 786258 185072

NI
NEFES

